

Jancsi és Juliska

Grimm meséjét rádióra átdolgozta:

Zalán Tibor

Szereplők:

APA

ANYA

JANCSI

JULISKA

BOSZORKÁNY

SZARKA

ÖREG KOMÓD

ÁLLÓLÁMPA

KEMENCE

ÖREG FOTEL

1. jelenet A favágó háza

Gyerekszoba. A szülők szobájából fojtott hangok szivárognak át...

- FAVÁGÓ Hol volt, hol nem volt - munkám... de most már hónapok óta nincs. Ha így haladunk, feléljük az összes tartalékunkat.
- FELESÉG De fel ám! Harmadik napja fektetem le vacsora nélkül a gyerekeket! Reggelire is csak melegvizet adok nekik. Szegénykéim, lassan kiszúrja a bordájuk a bőrüket.
- FAVÁGÓ Nekem mondd? Második hete üres tarisznyával vágok az erdőnek. Bogyókon és dér csípte gyümölcsökön élek, földre hullott magvakat szedegetek fel...
- FELESÉG Ha azt képzeled, hogy nekem jobb itthon, nagyon tévedsz. A lábaskába már krumpli se jut. Még szerencse, hogy a patak ad friss vizet. De meddig...?
- FAVÁGÓ Ebben a nagy szárazságban az is elapad.
- FELESÉG Minden azért van, mert élettertelen vagy! Más miért talál munkát? Te meg miért nem. Más megy a lehetőségek után, te meg csak itthon tehetetlenkedsz.
- FAVÁGÓ Én is ott kuncsorgok álló nap a gazdagok háza előtt, a többi szegénnyel... de átnéznek rajtam, belém rúgnak, ha elhaladnak melletttem.
- FELESÉG A melletted állót bezzeg fölveszik munkára.
- FAVÁGÓ Mert belecsimpaszkodik a munkavezető karjába, és könnyezik, siránkozik: gyerekeim vannak, beteg feleségem van, éhező családom...
- FELESÉG Mondom, hogy élettertelen vagy! Legyél kedvesebb te is hozzájuk, nyerd meg őket! Hullasd a könnyedet, hivatkozz az éhező családdodra...
- FAVÁGÓ Dolgozni szeretek, nem koldulni.
- FELESÉG A szegény embernek nem lehet kenyere a büszkeség. Lám, mit érsz el vele? A végén abba pusztul bele a családod.
- FAVÁGÓ Mi mást tehetek, mondd meg! Én ugyan meg nem alázkodom senki fia előtt.
- FELESÉG Akkor nincs más, mint... Gyere közelebb, nehogy meghallják a gyerekek, amiről beszélünk. Döntöttem a sorsukról!
- FAVÁGÓ Alszanak szegénykéim, s biztos *cukros ételekről álmodnak...* hogyan hallanák meg.
- FELESÉG Azért csak fogjuk halkabbra ember, amondó vagyok.
- JULISKA Jancsi, ébren vagy?

JANCSI Ébren hát, Juliska. Hát te?

JULISKA Én is. Nem tudok az éhségtől elaludni.

JULISKA Apáék rólunk beszélnek a másik szobában...

JANCSI Csöndesebben! Azt mondta anya, a sorsunkról döntenek...

JULISKA Odabújhatok hozzád?

JANCSI Gyere, de csöndben...

JULISKA Szabad kihallgatni, amit a felnőttek beszélnek?

JANCSI Nem szabad... de most rólunk van szó... maradj már veszteg!

FELESÉG Nem jó ez így senkinek, apjuk. Nekik se, nekünk se. Ők is szenvednek, mi is szenvedünk. Nem maradt semmink, amivel betömhethetném az éhes szájukat. Én nem fogom végignézni, hogyan emészti őket az éhség.

FAVÁGÓ Mit forgatsz a fejedben, asszony?

FELESÉG Azt gondoltam ki, apjuk... de ne szólj közbe, akármit hallasz is... holnap kivisszük őket reggel az erdőbe, annak is a legsűrűbbjébe, tüzet rakunk nekik, meg ne fagyjanak ebben az istenverte őszi hidegben, aztán megyünk a dolgunkra és...

FAVÁGÓ Megyünk a dolgunkra... és visszamegyünk értük, mint eddig mindig...

FELESÉG Nem megyünk vissza értük! Ott hagyjuk őket a rengeteg közepén... Ahonnan nem tudnak hazatalálni... megszabadulunk tőlük.

FAVÁGÓ Elhallgass, asszony, én ilyen nem teszek. A szívem szakadna meg, ha egyedül hagynám őket az erdőben. Rájuk találnak a vadállatok, ízekre szagatják őket...

FELESÉG Ej, érzelgős bolond, akkor eredj, és kezd el gyalulni a koporsódeszkájukat, mert napokon belül éhen fognak veszni.

FAVÁGÓ Nem és nem!

FELESÉG De és de. Csak jobb lehet nekik ott, mint itt a biztos halál. Képzeld el, arra lovagol a vadászaton a király, meglátja őket, és azt mondja, ej, elviszem magammal ezt a két szép gyermeket az udvaromba, fölnevelem őket, mintha az enyémeik lennének. Gazdagok lesznek a gyerekeink, apjuk, talán még király is lehet Jancsiból... ha nincs fiúgyermek a királynak... és akkor majd, királyként, gondoskodni fog szegény öreg szüleiről. Talán még tartományt is kaphatsz...

FAVÁGÓ Ahol minden szegénynek becsületes munkát adhatok... Nem hangzik rosszul... És mi van akkor, ha nem lovagol arra a király?

FELESÉG A kákán is csomót keresel. Akkor meg találkoznak az erdő jó tündérével. Gazdagon megajándékozza őket, és annyi drágaságot hoznak haza magukkal, hogy életed végéig nem kell fát vágnod, öreg.

- FAVÁGÓ És abból a teméntelen gazdagságból minden szegény munkátlannak juttatok egy keveset... És ha a jó tündér sem jár arra? Ha csak a fenevadak találnak rájuk?
- FELESÉG Fenevadak, fenevadak... Ne károgj már, vén holló! Itt mindenképpen éhen fognak veszni. Legalább adjuk meg nekik a lehetőséget, hátha az erdő mélyén életben tudnak maradni.
- FAVÁGÓ Nem nagyon hiszek ebben... Mondd, asszony, te nem sajnálod őket?
- FELESÉG Hogy nem sajnálok-e őket? Szégyellheted magad, hogy ilyeneket kérdezel. A szívem szakad meg értük. De mit más csinálhatnánk? Jobb lesz azzal, ha mindketten érzélgösködünk, és közben éhen pusztulnak a szemünk láttára a gyermekeink? Valakinek meg kell hoznia a döntést, bárhogyan is fájjon. Szeretem őket, és azt akarom, legyen jobb sorsuk.
- FAVÁGÓ Rendben van. Legyen akaratod szerint. De azért, sajnálhatom még egy kicsit a szegénykéimet?
- FELESÉG Csak sajnálkozz, én már túl vagyok rajta... de ne sokáig sajnálkozzál, lassan hajnalodik. Ideje készülni az induláshoz. Kettétöröm ezt a darabka kenyeret, széosztom közöttük. Nekünk megint nem jut egyetlen morzsácska sem.
- FAVÁGÓ Legalább ilyenkor ne sajnálnád tőlük!
- FELESÉG Nem sajnálok én máskor se, de az éhezés igen csavarja az én bendőmet is.
- Juliska elpityeredik.*
- JULISKA Mi lesz velünk, Jancsi, ha kitesznek bennünket az erdő sűrűjébe? Megesznek minket a vadak... majd elénekelnek az égi madarak...
- JANCSI Csöppet se félj, segíték én magunkon! A házunk előtti fehér kavicsokkal megtömöm mindkét zsebemet, egyenként fogom elszórni az úton őket, hogy visszataláljunk a házunkhoz.
- JULISKA Hiszen az erdei úton számtalan kavics van!
- JANCSI De ilyen fehér, amilyen a házunk előtt, egy sem. Ki is megyek, szedek egy zsebbel...
- Jancsi zörög a zárral.*
- JULISKA Mit piszmogsz annyit? Nem tudsz kimenni?
- JANCSI Nem, a mindenségit! Édesanyánk még az este bezárhatta az ajtót. Mászt kell kitalálnunk.
- Juliska rögtön pityeregni kezd.*
- JULISKA Mi lesz velünk, ha eltévedünk az erdő sűrűjében? Soha nem találunk vissza a házunkhoz... Ez erdei vadak... az égi madarak...

JANCSI Hagyd abba a pityergést. Hallottad, nem? Anyánk egy-egy darab kenyeret fog adni nekünk. Én a részemet szétmorzsálom a zsebemben, a morzsákat elszórom az úton. Azokat követve visszatálunk a szüleinkhez, ha mégis lesz szívük otthagyni bennünket az erdőben.

Ajtónyikorgás.

FAVÁGÓ Ébredjete, kicsinyeim, indulunk az erdőbe. Szegény embernek nem süthet hasára a nap.

FELESÉG Ki az ágyból, világ lustái, megyünk az erdőbe fáért. Nem tudom mivel megmelegíteni a vizet reggelire. Fogd, ez a tied... te is, ez meg a tied.

JULISKA Nézd, Jancsi, kenyér...

JANCSI Kenyér? Miért kapunk kenyeret ma?

FELESÉG Ünnepe van.

JANCSI Ünnepe? Milyen ünnepe?

FELESÉG Ne kérdezősködjete! Majd megtudjátok. Ünnepe, és kész. Aztán nehogy ebédnél hamarabb megegyéte, mert egyebet tőlünk már úgyse kaptok.

2. jelenet Az erdőben

Sokáig mennek az erdőben. Hol egy ágmoccanás, hol egy morranás, hol egy horkanás ijeszti a gyerekeket.

- JULISKA Szórod a morzsákat, Jancsi?
- JANCSI Szórom hát... de ne sutyorogj, mert gyanút fognak...
- FAVÁGÓ Jancsi, te meg mit bámulsz folyton hátra? Néznél inkább az útra, és szednéd a lábadat!
- JANCSI Édesapám, csak a fehér cicámat néztem, ahogy ott ül a házunk tetején, és istenhozzádot mond nekem.
- FELESÉG Nem a cicád az, bolond gyerek, hanem a hajnali pára fehérlik a kéményen, ahogy rásüt a nap.
- JULISKA Hiszen én is látom, hogy a fehér tubicám ott ül a tetőn, és istenhozzádot turbékol nekünk.
- FELESÉG Ezeknek a gyerekeknek agyukra ment az éhezés.
- FAVÁGÓ Szegények. Én még azon sem csodálkoznék.
- Megint mennek. Kel föl a nap, egy odvas fánál megállnak. A fa tetején egy szarka ül.*
- FAVÁGÓ Itt, ennél az odvas öreg fánál fogunk letáborozni.
- JULISKA Nézd, Jancsi, egy nagy szarka ül a fa tetején.
- FELESÉG Hess te, beste lélek!
- FAVÁGÓ Hagyd csak a madarat, elfér! Na, induljatok rözséért, gyerekeim, addig tüzet rakok, legyen hol melegednetek.
- JANCSI Csöppet se félj, Juliska, az összes morzsát elszórtam az úton, ha mégis lesz szívük itt hagyni bennünket, a morzsákat követve visszatalálunk a házunkba.
- JULISKA Visszatalálunk, visszatalálunk... és ha nem engednek majd be bennünket?
- JANCSI Nincs olyan szülő, aki éjszakára ne engedné be a meleg szobába az ajtón kopogtató gyerekét!
- JULISKA Meglátjuk... ha sikerül egyáltalán hazatalálnunk!
- JANCSI Sikerül, sikerül, miért ne sikerülne! Muszáj folyton nyafognod!
- JULISKA Képzeld el, hogy muszáj! De most aztán fussunk a rözsével, apánk hangját hallom, lesz nemulass, ha méregbe gurul.
- FAVÁGÓ Így, ni! Milyen szépen, vígan lobognak a lángok...
- FELESÉG Üljetek itt a tűz mellett, mi elmegyünk a sűrűbe fát vágni. Ha végzünk a munkával, visszajövünk értetek!
- FAVÁGÓ Isten áldjon benneteket, kicsi gyermekeim!

JANCSI Édesapám, miért búcsúzol tőlünk ilyen szívszaggatón, hiszen estére látjuk egymást...

JULISKA Ugye, látjuk egymást, édesapám...

FELESÉG Látjuk hát! Gyere már, te érzelgős vénember, ne búcsúzkodj annyit!
Telik-múlik a tűz mellett az idő. A közelből fejszecsapások hallatszanak...

JANCSI Ez édesapánk fejszéje. Meg nem állna egy percig.

JULISKA Nesze, ez itt a fele.

JANCSI Minek a fele?

JULISKA A kenyérnek, te mafla. A magadét elszórtad az úton, hogy hazataláljunk a morzsák mentén. Egyed, de minden falatot sokáig rágj, mert a sok rágástól tud jóllakni az ember fia. Rakjak a tűzre?

JANCSI Rakhatsz. Az nem baj, ha meleg van.

JULISKA Én még éhes maradtam.

JANCSI Én is.

JULISKA Aludjunk, akkor nem érezzük az éhséget.

JANCSI Igazad van. Akár mézeskalácsokról is álmodhatunk!

JULISKA Hozzád bújhatok?

JANCSI Ha nincs jobb dolgod...

JULISKA Nincs. Így nem félek.

Összebújnak. Juliska nem tud elaludni, folyton fészkelődik.

JANCSI Mi bajod van, Juliska? Nem hagysz aludni az örökös fészkelődéseddel!

JULISKA Gondolod, hogy már itt hagytak bennünket?

JANCSI Dehogyan hagytak itt. Nem hallod apánk fejszérének a kopogását a sűrűben?

JULISKA Hallani hallom. Csak azt nem értem, tényleg sohasem pihen a mi apánk? Kopp, kopp, kopp, megállás nélkül csak kopácsol hajnal óta. Sose eszik?

JANCSI Nincs mit ennie.

JULISKA Sohase fárad el?

JANCSI Soha, mert nagyon erős ember. A legerősebb a világon. Neki nincs szüksége pihenőre. Rengeteg fát kivág, sokkal többet, mint bárki más emberfia, és a király előbb-utóbb biztos felfogadja első favágójának.

JULISKA És akkor gazdagok leszünk, és nem fogunk éhezni többé.

JANCSI Nem hát, te mafla! De most aludj, és álmodj cukros süteményekről...

Visszatér a favágó a feleségével.

FAVÁGÓ Milyen szépek, ahogy így alszanak... tesztek még rózsét a tűzre... meg ne fázzék a derekuk...

FELESÉG Okos ötlet volt, apjuk, hogy egy ágat kötöttél a száraz fára, hadd verje ide-oda a szél. Épp olyan a hangja, mint a favágófejszének. Ezek a kis ostobák azt hiszik, hogy még mindig vágod a fát a sűrűben. Mire rájönnek a cselre, régen otthon vagyunk.

FAVÁGÓ Szegény kis árváim! Mi lesz veletek ebben a vad rengetegben?

FELESÉG Gyere már, te szerencsétlen! A végén még felébrednek, és akkor lóttak a tervünknek. Gondoskodják róluk mától a Jóisten - és a szerencsédük! Többre mennek vele, mint velünk...

Ébrednek a gyerekek. Juliska rögtön el is pityeredik.

JULISKA Éjszaka van! Mégiscsak itt hagytak bennünket. Hogyan fogunk ebben a rengeteg sötétben hazatalálni?

JANCSI Hiszen nincs is sötét! Akkora hold van az égen, ha sajt lenne, egész életünkben rághatnánk, mégse tudnák kirágni belőle a lyukakat.

JULISKA Haza akarok menni!

JANCSI Én is. Gyere, fogd meg a kezemet, induljunk el a kenyérmorzsákat követve hazafelé.

JANCSI Ez nem lehet igaz! Eltűntek a kenyérmorzsák...

JULISKA Eltűntek a kenyérmorzsák?

SZARKA De el ám, pajtikáim!

JANCSI Ki beszél itt? Azonnal fedje fel a kilétét!

SZARKA Ó, csak én beszélek, szóra sem érdemes...

JULISKA Jancsi, én nagyon félek.

JANCSI Én is. De úgy kell csinálnunk, mintha csöppet se félnénk... Hol beszél ön, akárki is?

SZARKA Itt ülök az önök feje fölött, az odvas nagy fán.

A gyerekek összekapaszkodnak a félelemtől, felnéznek, és meglátják fönna a szarkát.

JANCSI Ön beszél hozzánk, Szarka úr?

SZARKA Mivel más nincs rajtunk kívül a közelben, éppen, hogy én.

JULISKA Netán tudja, Szarka úr, hová tűntek a kenyérmorzsák az út széléről? Netán éppen ön...

SZARKA Feltételezése vérig sért, kedves Juliska. Hozzá sem nyúltam a száraz morzsáikhoz. Azokat az énekes madarak csipegették föl. Nem túl válogatós fajta. Voltak itt vagy százan, a fél csőrükre sem volt elég az a pár szem morzsa.

JANCSI De nekünk elég lett volna az a pár szem száraz morzsa ahhoz, hogy hazajussunk a szüleink házába.

SZARKA Ez már az önök problémája, Jancsi úr.

JANCSI Hallgasd csak, Juliska! Édesapánk fejszéje még mindig csattog a sűrűben!

JULISKA Ilyenkor vág fát? Sötétben?

JANCSI Igazságod lehet. Éjjel nem szoktak fát vágni. Akkor mi lehet az?

SZARKA Engedelmeimmel én megmondom. Az édesapjuk, hogy azt higgyék, itt van a közelben és vágja a fát, egy ágat kötözött a száraz fához, azt csapkodja a szél, annak van olyan hangja, mintha favágófejsze dolgozna a sűrűben.

JANCSI Akkor hát - mégis itt hagytak minket.

SZARKA Attól tartok, a legteljesebb mértékben.

JULISKA Én ezt nem hiszem el.

SZARKA Attól tartok, el kell hinnie. Ezzel a két szememmel láttam őket visszalopózni ide, meggyőződtek róla, hogy önök aludni méltóztatnak, az apjuk még rakott is a tűzre, azután lábujjhegyen kereket oldottak.

JANCSI Látod, édesapánk még utoljára is ránk gondolt, rakott a tűzre, hogy meg ne fagyjunk.

SZARKA Meg kell a szívnek szakadni.

JULISKA Most mitévők legyünk? Ha elindulunk a rengetegben, megesznek bennünket a vadállatok.

JANCSI Ha maradunk, reggelig itt is ránk találnak...

SZARKA Ha megengedik, lenne egy jó tanácsom. Húzódjanak be ebbe az odúba. Meleg is van bent, csönd is van bent, rend is van bent. Én majd itt őrködöm a fa hegyén, és ha valami vadállat jönne, elcsalom a környékről. Vannak módszereim.

JANCSI Ez nagyon kedves öntől, Szarka úr, de miért nem alszik inkább?

SZARKA Én éjjeli szarka vagyok.

JULISKA Maga nagyon kedves és jó hozzánk. Megtudhatnám, miért?

SZARKA Mert én jó szarka vagyok. Az a szokásom, hogy kedves és jó vagyok az erdőben eltévedt gyerekekkel. Ha mindent tudnak, akár pihenjenek is le.

JULISKA Hiszen most ébredtünk fel.

JANCSI Én is kialudtam magamat.

SZARKA Valóban. Akkor most nézzenek mélyen a szemembe!

*Sűrű erdő, szarka szárnya
homályt borít a homályra,
álmot borít az álmra,
aludjatok ti is nyomba'...*

Már alszanak is mély, hipnotikus álomban. Most egymás után, szépen, tessék bemenni a fa odvába. Úgy, kedveseim, úgy. Aludni reggelig... úgy ám... reggelig.

Szél támad.

SZARKA

Anyám, érzem, hogy itt vagy a közelben. A gyerekek bent vannak a nagy fa odvában. Reggel elviszem őket a házadhoz. Készülj a fogadásukra.

3. jelenet
A mézeskalács ház előtt

JANCSI Hú, de elaludtunk...

JULISKA Én úgy emlékszem, a fa odvában... odanézz!

JANCSI De szép!

JULISKA Ilyen szép házat életemben nem láttam még.

JANCSI Én se. Hogy csillog, és milyen finom illatok veszik körül!

JULISKA Te, ennek a házikónak... kenyérből van a fala...

JANCSI Akkor meg lehet enni... és kalácsból a teteje...

JULISKA Azt is... és csillogó cukorból az ablaka...

JANCSI Azt pedig el lehet szopogatni...

SZARKA Egyetek, barátocskáim, csak egyetek, van itt finomság bőven!

JANCSI Azt mondd? Ismered ezt a házat?

SZARKA Ismerem hát. Ti csak egyetek, ne törődjeteK semmivel!

JULISKA Eszünk is, ne félj! Én az ablakból eszem egy darabot, az jó édes...

JANCSI Én a tetőből tépek!

JULISKA Azért a házikó falát se hagyjuk ki a kóstolásból!

Hol a házikó tetejéből, hol az ablakából, hol az oldalából tépnek ki - vagy le - egy-egy darabot. Mohón, falánkan esznek. Bentről kiszól egy vékony, reszelős hang.

BOSZORKÁNY Ki eszik a házacskámból? Kicsi egérfogak rágcsálását hallom. Kedves szarkám, látsz-e valakit?

SZARKA Nincs itt senki, csak a szél, az rágja a házikó oldalát.

JANCSI Köszönjük, Szarka úr. Egyél csak Juliska, egyél!

JULISKA Eszem, de kezd megtelni a hasam az édességgel.

BOSZORKÁNY Ki eszik a házacskámból? Kicsi hörcsögfogak rágcsálását hallom. Kedves szarkám, látsz-e már valakit?

SZARKA Nincs itt senki, csak a köd, az rágja a házikó oldalát.

JULISKA Köszönjük, Szarka úr. Bírod még, Jancsi?

JANCSI Bírom, hogyan bírnam, de én is már csak alig...

BOSZORKÁNY Ki eszik a házacskámból? Kicsi patkányfogak rágcsálását hallom. Kedves szarkám, látod-e már őket?

SZARKA Két kisgyerek van idekint, anyám, azok rágcsálják a házadat.

BOSZORKÁNY Mit hallok! Gyerekek? A házamat rágcsálják? Tüstént szemügyre kell vennem őket!

JANCSI Áruló! Nesze, Szarka úr, hogy megemlegesd, amit tettél! Ezt a követ neked küldöm...

JULISKA Jancsi, ne törődj a szarkával... Nézd, micsoda csúf egy öregasszony jön elő a házból.

JANCSI Hú, ennek aztán fele se tréfa!

BOSZORKÁNY Ej, kedveskéim, csak nem ijedtek meg tőlem? Azt mondják, csúnya vagyok. Csúnya vagyok, de a rút külső alatt meleg szív és szép lélek lakik. Roppant szeretem a gyerekeket. Látom, éhesek vagytok! Gyertek be a házamba, maradjatok nálam, amíg jólesik, itt a hajszálatok sem görbül meg.

JULISKA Te nem a boszorkány vagy... véletlenül?

BOSZORKÁNY Én? Boszorkány? Hova gondolsz, Juliska!

JANCSI Honnan tudja a testvérem nevét?

BOSZORKÁNY Hiszen az imént szólítottad Juliskának.

JANCSI Én bizony nem!

JULISKA Dehogynem, Jancsi!

BOSZORKÁNY Azt is tudom, hogy téged meg Jancsinak hívnak.

JANCSI Ezek után nem nagy kunaszt!

BOSZORKÁNY Gyertek be hozzám, kaptok tejet...

JULISKA Tojáslepényt is?

BOSZORKÁNY Tojáslepényt is.

JULISKA És hozzá cukrot, almát, diót?

BOSZORKÁNY És hozzá cukrot, almát, diót!

JANCSI Hagyd a torkoskodást, Juliska! Anyánk megmondta, idegenektől ne fogadjunk el semmit.

BOSZORKÁNY De idegenek házának a falát, ablakát, tetejét ellopni, elrágcsálni, azt ugye megengedte...

JANCSI Bocsásson meg, idős asszonyság, nem engedte meg... De annyira éhesek voltunk...

BOSZORKÁNY Tudom, kisfiam. Gyertek be a házamba, lakjatok jól, megvetem az ágyatokat, a mennyországban sem érezhetnétek jobban magatokat.

JULISKA Menjünk már, én szeretnék tejet inni, meg tojáslepényt kapni, meg hozzá cukrot, meg almát, meg még diót is...

JANCSI Nem emlékszel, hogy apánk megmondta, idegen emberek házába ne fogadjunk el meghívást...

BOSZORKÁNY És hol van most apátok, ha kérdezhetem?

JANCSI Nem tudjuk. Mi ugyanis eltévedtünk...

BOSZORKA És azt melyik szülőtök mondta, hogy hazudni szabad?

JANCSI   Ki hazudik itt, idős asszonyság?

BOSZORKÁNY   Azt gondolom, te. Nem tévedtetek el sehol, a szarkám röpített ide benneteket. Apátok és anyátok otthagytok titeket a sűrű erdőben, és azt szeretné, hogy sohase találjatok haza.

JULISKA   Otthon nem volt mit ennünk...

JANCSI   Édesapánknak nem volt munkája...

BOSZORKÁNY   Jól van, ne nyafogjatok már! Mindent megbeszélünk, édeseim, és minden rendbe fog jönni. Most gyertek be a házba, pihenjétek, egyetek, igyatok, addig én megvetem az ágyatokat!

SZARKA   „Áruló! Nesze, szarka úr, hogy megemlegesd, amit tettél!” Megemlegessem? Attól félek, nem én fogom ezt a napot megemlegetni, hanem ti, pajtikáim! Egyetek, aludjatok. Meglátjuk, mi lesz holnap...

*Sűrű erdő, szarka szárnya
homályt borít a homályra,
álmot borít az álmra,
aludjatok ti is nyomba'...*

4. jelenet
A mézeskalács házban

ÁLLÓLÁMPA	Aludjatok kicsi pofik, Nem húzzátok ki reggelig.
KOMÓD	Ej, mit beszélsz, kényes lámpa, Hisz csak ma jött a két árva.
ÖREG FOTEL	Akár árva, akár nem, Mind a kettő tűnjön el!
KEMENCE	Meg se jöttek, s övék már A házban a legjobb ágy.
KOMÓD	Bizony, hogy az anyóka mást se becéz azóta...
ÖREG FOTEL	Csak ezt a két jöttmentet. Méreg esz meg bennünket.
ÁLLÓLÁMPA	Fel sem kapcsol, le se olt...
ÖREG FOTEL	A huzatom csupa folt...
KEMENCE	Nem süt bennem cipókat...
KOMÓD	Nem nyit ki egy fiókot... sem!
EGYÜTT	Mit tegyünk, mit tegyünk, Ellenük most mit tegyünk?
<i>Jancsi és Juliska felriad.</i>	
JANCSI	Valaki beszélt itt...
JULISKA	Mintha bennünket szidalmazott volna...
JANCSI	Kérem, aki beszélt itt, szóljon, ha van ellenünk kifogása...
ÁLLÓLÁMPA	Jó napot, ő... ugye... máma... Én vagyok az állólámpa.
JANCSI és JULISKA	Jó napot, Állólámpa úr.
KOMÓD	Ki-be szalad a sok fiók, Én vagyok az öreg komód.
JANCSI és JULISKA	Jó napot, Komód úr.
KOMÓD	Asszonyság.
JANCSI és JULISKA	Bocsánat. Jó napot, Komód asszonyság.
ÖREG FOTEL	Az élet súlya megvisel, mit tehet egy vén fotel ez ellen?
JANCSI és JULISKA	Jó napot, öreg Fotel... úr.

KEMENCE Mi nem jut az eszembe,
Én vagyok a kemence.

JANCSI és JULISKA Jó napot, Kemence... úr.

KEMENCE Asszony.

JANCSI és JULISKA Jó napot, Kemence asszonyság.

JANCSI Szép időnk van.

ÖREG FOTEL Szép akinek szép,
menj, és nézz kint szét.

ÁLLÓLÁMPA Menj ki hamar, te is Juliska,
S egyikőtök se jöjjön vissza.

KEMENCE Van kint egy nagy fészkes fene,
Mindketten üljeteK bele!

KOMÓD Kapjon föl egy forgósZél,
Mi veletek hazatér.

ÖREG FOTEL Ne lássunk itt, két kis vakarcs,
tűnjetek el nagyon hamar.

ÁLLÓLÁMPA Megemelem kalapom,
távozzatok, azt mondom!

KEMENCE Amíg engem fel nem fűt
az anyóka,
előttetek addig van út
hazóka... ez nem jó... ház oka... ez se jó... menjeteK már haza, na...

KOMÓD Nincsen közöttünk helyeteK,
tűnjetek el, gyerekeK!

JULISKA Jancsi, vigyázz, támadnak a tárgyak!

JANCSI Mőgém, Juliska, gyorsan! Megvédelek, ne félj...

JULISKA Nénike, segíts, nénike, gyere már... Segíts!

BOSZORKÁNY Mi baj, kicsikéim! Csak nem álmodtatok valami rosszat?

JULISKA Nem álmodtunk semmit. De nekünk estek itt ezek...

BOSZORKÁNY Itt ezek? De hiszen nincs itt senki sem...

JANCSI El akarnak kergetni bennünket...!

BOSZORKÁNY Kik akarnak elkergetni benneteKet, kis szentem...

JANCSI Ne tessék nekem azt mondani, hogy kis szentem, azt az én édes-
anyám szokta mondani... régen.

BOSZORKÁNY Értem. Szóval, ki akar elkergetni benneteKet?

JULISKA Hát... a fotel!

BOSZORKÁNY A fotel? Ki hallott már ilyen ostobaságot, csillagom!

JULISKA Ne mondja azt nekem a néni, hogy csillagom, mert azt az én édesapám szokta mondogatni nekem... régen.

BOSZORKÁNY Értem. A fotel akart elkergetni benneteket. Hát még ki?

JANCSI Az állólámpa!

BOSZORKÁNY Oh, az állólámpa.

JULISKA A komód!

BOSZORKÁNY Oh, hát a komód is?

JANCSI Meg a kemence!

BOSZORKÁNY Ej, ez a kemence, ez a kemence. És hogyan hozták a tudósokra, hogy el akarnak kergetni benneteket?

JANCSI Beszéltek hozzánk.

BOSZORKÁNY Értem. Beszéltek hozzátok...

JULISKA Beszéltek bizony! Mind beszélt, kiabáltak velünk, és körülvettek bennünket...

BOSZORKÁNY Körülvettek benneteket. Kicsit élénk a fantáziátok...

JANCSI Szóval, nem hisz nekünk?

BOSZORKÁNY Az igazat megvallva, nem nagyon. Most például miért nem beszélnek a tárgyak?

JULISKA Mert félnek... magától.

BOSZORKÁNY Tőlem? Miért félnek tőlem?

JULISKA Mert a néni csúnya.

BOSZORKÁNY Ejnye, kislányom, ilyet nem illik a másiknak mondani.

JULISKA Ne tessék nekem azt mondani, hogy „ejnye, kislányom”, ezt...

BOSZORKÁNY Tudom, ezt az apukád szokta mondani...

JULISKA Az anyukám... régen.

JANCSI Utálnak bennünket...

BOSZORKÁNY Ugyan, miért utálnának benneteket? Hiszen nem is ismernek titeket.

JANCSI Mert gonoszok.

BOSZORKÁNY Senki sem gonosz, csak azzá válik. Mi oka lenne egy fotelnek, egy állólámpának, egy kemencének és egy szüette komódnak arra, hogy gonosz legyen? Nézzétek csak őket, teljesen élettelenek!

JULISKA Élettelenek? Szüette komód, beééééé! Jaj... Hátba vágott a fiókjával!

JANCSI Tetszett látni? Hátba vágta a komód Juliskát a fiókjával.

BOSZORKÁNY Nem láttam én semmit. Elég ebből! Üljetek le, és maradjatok kicsit csöndben. Megfájdul a fejem.

JANCSI Lesz, ami lesz, én beleülök ebbe a fotelba... Aúúúúú! Tetszett látni ezt? A fotel akkorát belém rúgott, hogy idáig repültem.

BOSZORKÁNY Szedte, vette, teremtette, hát nem megmondtam, hogy maradjatok békén? Nem csodálkozom, hogy kitettek benneteket az erdőn a szüleitek. Két ilyen izgága rosszcsont... Csönd legyen, ha mondom... *(Észbe kap, vált.)* Kicsi gyerekeim, legyetek már csöndben, nem látjátok, hogy a néninek fáj a feje? Ugye, jók lesztek, kicsi pockaim?

JANCSI és JULISKA Ne tessék azt mondani nekünk, hogy „kicsi pockaim”, ezt a szüleink szokták mondani nekünk... régen...

BOSZORKÁNY Elég! Maradjatok veszteg, és ne hivatkozzatok folyton a szüleitek-re. Most már én vagyok a szüleitek, az apátok és az anyátok... és csönd legyen egy kicsit, megfájdult belétek a fejem.

JANCSI Ülj oda, a kemencepadkára, a fotelt nem ajánlom...

JULISKA Jaj, tetszett látni, megégetett a kemence...

BOSZORKÁNY A kemence nem éget, csak melegít, kislányom. Legyetek csöndben egy kicsit, miért kell mindig veletek foglalkoznom...

JANCSI Hát itt már leülni sem lehet? A komód hátba vág, a fotel fenékbe rúg, a kemence megéget, ha a padkájára ülsz... Jaj, ez már mindennek a teteje, belém rúgott az állólámpa...

JULISKA Láttam, hogy belerúgott Jancsi lábába az állólámpa!

JANCSI Nesze, nesze, te szemtelen, elvetemült gazember, ezt azért kaptad, mert bokán rúgtál.

BOSZORKÁNY Mit művelsz, kisfiam? Miért teszed tönkre az állólámpa búróját?

JANCSI Mert bokán rúgott.

BOSZORKÁNY Az állólámpa? Ő rúgott bokán?

JANCSI Ő bizony. Még most is kék a helye, csak tessék megnézni, itt ni...

BOSZORKÁNY Van eszemben a kék feltjaiddal foglalkozni...! Azaz, majd később, kisfiam...

JANCSI Ne szólítson...

BOSZORKÁNY Tudom, tudom... Nem szólítalak... Üljetek oda az asztalhoz... egy, kettő! Mit kértek vacsorára? Na, szólaljatok már meg? Finom cukros tejecskét? Tojáslepényt, hozzá cukrot, almát meg diót? Foszlós kalácsot, vagy mákos süteményt? Beszéljetek már! Mézeskalácsot? Süvegcsukrot? Marcipánt? Dobostortát? Habos kávé? Nem kértek semmit?

JANCSI Semmit. Talán egy kis száraz kenyeret...

BOSZORKÁNY Száraz kenyeret...

JULISKA Talán egy kis savanyú uborkát...

BOSZORKÁNY Savanyú uborkát?

JANCSI Úgy megkívántam az... otthoni...

JULISKA Én is Jancsi... az otthoni ízeket...

BOSZORKÁNY Badar beszéd. Már is agyatokra ment a jólét! Teli vagyunk finomságokkal! Felejtétek már el azt a nyomorúságos favágóviskót... a favágóval, és a feleségével együtt!

JANCSI Én képtelen vagyok rá...

JULISKA Én pedig haza akarok menni...

BOSZORKÁNY Ne butáskodj, kislányom... jó, nem szólítalak így... De felelj csak, mikor volt ilyen jó sorod a világon, mint most, itt, nálam?

JULISKA Soha.

BOSZORKÁNY És neked, Jancsi?

JANCSI Mi tagadás, nekem se.

BOSZORKÁNY Akkor meg mi a bajotok? Nem vagyok anyátok helyett anyátok, apátok helyett az apátok?

JANCSI és JULISKA Nem.

BOSZORKÁNY Nem? És miért nem?

JANCSI Mert mi őket szeretjük.

BOSZORKÁNY Engem is meg fogtok szeretni.

JULISKA Csak az ételedet...

JANCSI A finomságaidat...

BOSZORKÁNY Úgy! És engem miért nem fogtok megszeretni?

JANCSI Mert nem vagy az apánk.

JULISKA Mert nem vagy az anyánk.

BOSZORKÁNY Akkor hát ki vagyok?

JANCSI Egy öregasszony... az erdőben...

JULISKA Aki csúnya... de nem baj, belülről biztos nagyon szép vagy... Odanézz, Jancsi...! Én félek... A nénike dagadni kezd... és nőni...

JANCSI Már kétszer akkora, mint volt...

JULISKA Már háromszor...

JANCSI Már alig fér el a házban...

JULISKA Honnan került a kezébe az a seprű?

JANCSI Fussunk, Juliska, ez nem öregasszony...

JULISKA Én is rájöttem... ez egy...

JANCSI Ez egy ronda boszorkány! Fuss, szorosan a nyomomban!

SZARKA Aki közelebb mer lépni az ajtóhoz, annak kivájom a szemét... pórul jártatok, pajtikáim.

BOSZORKÁNY

Fölösleges menekülőnök! Mindenhol elkaplak benneteket. Igen, jól mondjátok, boszorkány vagyok. A legnagyobb és leggonoszabb boszorkány a környéken. Nem kellettem jóságos öregasszonynak? Most itt vagyok bosszúálló rémségnek. Nem kellettem anyátoknak, apátoknak? Most itt vagyok rabtartónak. Nem kellett az étkem, a sok finomságom? Most ti lesztok az étkem, gyöngé finomságom. Először téged eszlek meg, te, nagyszájú Jancsi! De még túlságosan soványka vagy! Fel foglak hizlalni, szép nagyra és szép kövérre, és ha már elég zsíros leszel, megsütlek és hamm... megeszlek. Na, gyere, te jómadár, megmutatom az új helyedet! Ide, ide ni, be a rács mögé! Ez a disznóól pontosan megfelel a célnak. Ne félj, bogárkám, igazi ínycsemegetés leszel nemsokára.

JANCSI

Azonnal eresszen el! Juliska, Juliska... ne félj, fuss, menekülj...

BOSZORKÁNY

Itt maradsz, Juliska! És mostantól elég a lustálkodásból! Hozz vizet, főzz valami finomságot a bátyádnak, amitől hízik. Alig bírom megállni, hogy ne egyem meg már most... Aztán takarítsd ki a szobát, söpörj fel, moss fel, töröld le a port, szedd rendbe a bútorokat, meg ne álljon a kezében a munka, mert a seprűnyelemmel verlek el.

Juliska sírdogál.

ÁLLÓLÁMPA

Látod, látod, kicsi gyerek,
Te kerested a vesztedet.
Mert ha előbb miránk hallgatsz,
Hazafelé úton baktatsz, éppen most...

JANCSI

De okos vagy, de szörnyen okos vagy, állólámpa! Csak le ne szálljon a kalapod ettől a rettenetes sok észtól.

ÁLLÓLÁMPA

Kalapomat vehetem,
És innen el mehetem...
ez így sajnos nem helyes,
nem vagyok jó nyelvtanos, na!

JANCSI

Megint itt vagy, ronda halálmadár.

SZARKA

Csak egy szarka, fiatal úr, kérem. Most pedig legyen sötét... Aludjatok... Az alvás hizlal a legjobban.

JANCSI

Akkor nem alszom...

SZARKA

Nem alszol? Akarom, hogy aludj... Na lám, már alszol is...

5. jelenet
A szobában, telik az idő

- BOSZORKÁNY Dugd ki az ujjadat, hadd látom, híztál-e? Lassan két hete, hogy eszed a drága ételeimet.
- JANCSI Nem híztam én, hanem éppen, hogy lefogytam.
- BOSZORKÁNY Hiszen annyit zabálsz, mint heten mások.
- JANCSI Nem eszem én egyebet bánatnál, abba fogyok bele.
- BOSZORKÁNY Hej, a nemjóját, ezért adom neked a zabkását, a babkását, ezért kapsz lepényt és süteményt, ezért iszol cukros vizet, ezért tömök minden ételt, a legdrágábbat is tebeléd? Hogy fogyj itt nekem, ahelyett hogy híznál? Nem vagyok én kutya, hogy csontot rágjak, ha majd megeszlek! Hízzál, mert így nem tudlak megenni!
- JANCSI Milyen kellemetlen. Majd nagyon igyekszem hízni, hogy mielőbb meg tudjon enni.
- BOSZORKÁNY Helyes. Látod, jó kisfiú vagy te! Julcsa! Ide gyere! Főzz ennek a legénynek ma is finomat, de aztán jó sokat, hadd hízzék a kedvemre! Na, fiacskám, nyújtsd csak ki az ujjadat a néninek!
- Nem rossz. Párnásodik. Nekem beszélhetsz, hogy fogyatkozol, hízol te, tubicám, rendesen. Nemsokára a kemencében pirulsz. Na megyek, lovagolok egy csöppet a seprűnelemen. Csak hízzál, hízzál, Jancsi!
- Süvitve ellovagol a seprűn.*
- JULISKA Szegény Jancsi, szegény bátyám...
- JANCSI Ne sajnálj engemet, húgocskám, mert soha nem volt jobb dolgom, mint most. Annyit eszem, amennyi belém fér, finom, édes italokat iszom, igaz, a mozgás kicsit hiányzik, de tornászatok, amennyire a disznóól falai megengedik. Te vagy az, aki elfogysz a munkában, az éhezésben...
- JULISKA Te viszont teljesen el fogsz hízni, már látom rajtad, hogy gömbölyödsz.
- JANCSI Rám fért már egy kis gömbölyödés.
- JULISKA Meg fog enni a boszorka, meglátod!
- JANCSI Ha már így kell lennie, legalább ne éhezsek az utolsó napjaimban.
- FOTEL Lám, a hívság mit tesz megint, elveszi a gyermek eszét.
Mert csak eszik, eszik, eszik,
a végén meg őt megeszik... eszik meg.
- JULISKA Elhallgasson, vén fotel!
- KEMENCE Akárhogy van, barátom,
Én a fickót sajnálom.

ÁLLÓLÁMPA	Kemence asszonyság, Az eredmény nem kétséges, ha a banya nagyon éhes.
KEMENCE	Az én tüzes bendőmben megsült számos elődje.
JULISKA	Hogy a szeme, Kemence asszonyság, nem sül ki! Gyerekeket sütöget, és még hivalkodik is ezzel!
KOMÓD	Kicsukom, benyitom, az eszemet kihuzom. Találjunk ki valamit, gyereket ne találjunk az éhes vénségnek, mit szól ehhez, vén Fotel?
FOTEL	Jól beszél, Komód asszonyság. Rugóimra mondom, nekem is ez a gondom. Valamiért szánom őket, magam sem tudom az okát.
KEMENCE	Mit tehetek, segítetek, a hasamat hogy fogjam meg!
FOTEL	Hizlalja a gonosz pára a gyereket vacsorára. Kicsi ujját meg fogdossa, legalább, ha kezet mosna előtte.
KOMÓD	Van nekem egy ötletem, A helyzetet átlátom.
ÁLLÓLÁMPA	Nincs is szeme, szúvas láda, Ne káráljon itt hiába.
KOMÓD	Kérem, én azt nem szeretem, hogy egy lámpa mondja nekem hogy mim van, és hogy mim nincs, javítson a modorán!
KEMENCE	Hallgassuk meg, Komód asszonyt mit ötölt ki, hátha hasznos dolog jutott eszébe. Na, mi van a rekeszébe? Ki vele!
KOMÓD	Kisfiú! Tréfáld meg a boszorkát, ujjad helyett csontocskát dugjál ki a rácsod részén...
ÁLLÓLÁMPA	Mi lesz akkor, hogyha rájön...

KOMÓD Sose jön rá, lámpa bátyó,
A boszorkány rövidlátó.
Odaadná minden kincsét,
ha kaphatna kontaktlencsét.

FOTEL Az ötletet megszavaztuk,
ötletadónk jutalmazzuk - jövőre.

JANCSI Nem is vagytok ti olyan gonoszok, mint első pillanatban lát-
szottatok.

ÁLLÓLÁMPA Te csak ne bízd el magadat,
túl sok választás nem akadt
számunkra. Vagy a banya, vagy te.
Egy hajszállal előzted csak le...

JANCSI Köszönöm, hogy a boszorka és közöttem a javamra dőlt el a
választásotok... De már megint közeledik, hogy az ördög vinné el...

KEMENCE Az ördög az öregapja,
neki öröm, ha fölkapja,
s forgószéllel elröpíti
tengereken túl leteszi.

JULISKA Vihetné! De vigyázat, jön a banya!

BOSZORKÁNY Jancsi, mutasd az ujjadat, hadd lám, mennyire hízol.

JULISKA A csontot, Jancsi, a csontot.

JANCSI Rendben. Ez a csirke szárnycsont éppen jó lesz.

BOSZORKÁNY Jajaj... Ez meg mi? Borzadály! Belzebubra mondom, ez fogyik.
Eszik és csak fogyik. Talán ha nem adnék neki enni, hízna... Nem,
akkor meg még jobban fogyna. Ha eszik, fogy, ha nem eszik, fogy...
Ha eszik, ha nem, a végén éhen maradok. Ráfanyalodom a saját
mézeskalácsházamra... Vegetáriánus boszorkány... a gondolat is
elborzaszt. Le kell ülnöm a vén fotelomba.

FOTEL Most megrúglak, te vén dög,
hogyan vinne el az ördög. Nesze!

BOSZORKÁNY Jaj! Ezt a vén fotelt ki fogom cseréltetni, olyan kemények a rugói,
hogy az ember azt hinné, ülepen billentette valaki. Sötét van itt,
felkapcsolom a lámpámat.

ÁLLÓLÁMPA Kalapommal fejbe vágom,
Bár csak érné örök álom!

BOSZORKÁNY ÁÁÁÁÁ! Megrázott a bitang! Még ilyen! Ha nem velem történik, el
sem hiszem. Egy nap alatt romlik el minden ebben a házban. Ezt is
kicseréltetem hamarosan. Most megjavítom... Hova is tettem a
harapófogómat? Itt kell lennie, valahol a komódban...

KOMÓD Várj, az ujjadat becsípem,
a modorod úgyse csípem...

BOSZORKÁNY Híjij, hajaj, jaj, hajaj! Szedte, vette, teremtette, ebbe meg mi ütött? Majdnem eltörött, úgy becsípte az ujjamat. Csak nem ma van a bolond tárgyak napja? Legjobb lesz, ha megpihenek itt a kemence-sutban.

KEMENCE Megsütlek, te rusnya pára,
nem való vagy e világra...
vagy hogy is jó?
Nem vagy e világra való?
Nesze láng, csak meg ne bánd!

BOSZORKÁNY Aúúúúú! Mik történnek ebben a házban? A fotel fenékbe billent, hogy a csontom reccsen belé, az állólámpa megráz, hogy a földre huppanok, a komód fiókja becsípi a kezem, hogy még most is dagad, az a vacak kemence összeégeti az arcomat, ez a Jancsi gyerek meg nem akar hízni, hanem éppenséggel, hogy fogyik. Szarkám, kedves madaram, mi a teendő, ha föllázadnak a bútorok és üres a bendő?

SZARKA *Sűrű erdő, szarka szárnya
homályt borít a homályra,*

BOSZORKÁNY Ezt a szöveget már ismerem. Valami értelmeset akarok hallani. Jancsi nem hízik egy grammot sem, hiába tömöm belé az ételt.

SZARKA Ha nem hízik a nagyobb,
Legyen étek a kisebb.
A lányocska nem oly rágós,
Szerencsére nem is göthös,
Legyen ő a vacsora,
Ne várjál a fickóra!

BOSZORKÁNY Nem is vagy olyan hülye!

SZARKA Kikérem magamnak,
én nem vagyok fülemüle.

BOSZORKÁNY Részletkérdésekre ne fecséreljük az időt. Julcsa lányom, gyere csak ide!

JANCSI Ne menj oda, rosszban sántikál.

JULISKA Jópofa vagy! Mit csináljak?

SZARKA Legyél szófogadó kislány!

BOSZORKÁNY Julcsa lányom, hozz vizet! Rakj tüzet! Sütni fogunk!

JULISKA Ugyan mit süsünk ilyenkor?

BOSZORKÁNY Csak ne kérdezősködj! Finomat sütünk, gyenge husit. Eredj, hozz fát, fűtsd fel a kemencét pirosra. Szaladj, édesem... hm, ha tudnád, a sült ma te leszel!

JANCSI Ezt nem tűröm! Azonnal engedj ki innen, te bibircsókos szemtelen vénség, hadd látom el a bajodat! Ha egy ujjal is a húgomhoz mersz érni...

BOSZORKÁNY Te csak hízzál, kisfiam, a kalitkában, ne törődj semmivel. Hízzál. Most egy darabig elrágódom Juliska húgodon, mire végzek veled, te is kedvemre valóan meghájasodsz.

JANCSI Fúj, rondaság! Csak szabaduljak ki innen!

BOSZORKÁNY Kiszabadulsz, ki bizony, egyenesen ide a kemence szájába fogsz kiszabadulni, picinyem. Ne kukorékolj itt fölöslegesen.

JANCSI Hozzá ne merjen nyúlni a húgomhoz!

BOSZORKÁNY Kedves szarkám, fújj már álmat a gyerek szemére. Fáraszt a sok, badar beszéde.

SZARKA Máris fújok, asszonyanyám, álom nehezítse pillád, Jancsi gyerek!

BOSZORKÁNY Julcsa, hol vagy már azzal a vízzel meg a fával?

FOTEL Csak annyit mondom, Kemence asszonyom, e tragédia súlya összenyom. Ha ön képes lesz megsütni e leánykát, a guta fog megütni.

KEMENCE Mit csináljak, ha pocakomba löki a kislányt a vén csoroszllya? Maga mit tenne, na, mondja!

ÁLLÓLÁMPA Én nem lennék akkora gondban, elnyomnám a tüzet a pocakomban.

KOMÓD Könnyen beszél a vakarcs égőjével, A maga lángja szúnyogot se emészt el.

KEMENCE Most legyen okos, nagyszájú, vén fotel...

FOTEL Nem marad más, mint a csel...

KEMENCE Miféle csel?

FOTEL Ami egy boszorkányt a kemencébe csal.

KEMENCE Sajnos, túl óvatos a beste...

FOTEL Vagy túlon túl mohó ön, tisztelt Kemence?

KEMENCE Gyanakvása nekem kellemetlen...

FOTEL Gyerekeket sütöget, s még neki áll följebb, hallatlan...

KEMENCE Én soha nem akartam...

ÁLLÓLÁMPA Közbe kell lépni, annyi szent.

KOMÓD Azzal még nem oldunk meg semmit, hogy ön kettőt tüsszent...

ÁLLÓLÁMPA Az akciót majd én vezetem...

KOMÓD	Bennem nincs önhöz türelem...
ÁLLÓLÁMPA	Figyel, és nem beszél vissza, a fiókjait ne tartsa állandóan nyitva.
KOMÓD	Rossz modorú, vén állóeszköz.
ÁLLÓLÁMPA	Nem tehetek róla, bennem bízik a köz...
KOMÓD	Egy szavát sem hiszem önnek...
KEMENCE	Csöndben legyenek, jönnek...
BOSZORKÁNY	Juliska, rakd meg a kemencét, ropogjon a tűz!
JULISKA	Máris rakom!
BOSZORKA	Ne feleselj, szemtelen!
JULISKA	Már lobog is a tűz.
BOSZORKÁNY	Remek, alakul a dolog.
JULISKA	Mit fogunk sütni?
BOSZORKÁNY	Majd meglátod, finomat. Kalácsot dagasztottam, kenyérkét puffasztottam, fánkot aprítottam, derelyét szabtam, lángost szaggattam... Eredj csak ide, be a kemence torkába, nézd meg, elég nagy-e már odabent a láng.
KEMENCE	Vigyázz, a tűzbe gonosz keze beránt...
JULISKA	Mindjárt, csak hozok még egy kis vizet.
BOSZORKÁNY	Ne kínlódj már! Nézd a tüzet!
KOMÓD	Állólámpa! Lássuk a tervünket!
ÁLLÓLÁMPA	Tervünk menet közben alakul. Csukd be a fiókodat, alul.
BOSZORKÁNY	Hagyd már azt a vizet, azt csináld, amit mondok!
JANCSI	Vigyázz, Juliska!
JULISKA	Jancsi, hol vagy ilyenkor? Jancsi, nem hallasz engem?
ÁLLÓLÁMPA	Most akarja tűzbe lökni az undok.
BOSZORKÁNY	Mássz fel a kemence szájához tüstént, igyekezz, nem bírok itt ácsorogni! Le is ülök a fotelba addig...
ÁLLÓLÁMPA	Most kell a banyától megszabadulni! Fotel úr, rúgja onnan ki!
BOSZORKÁNY	Mit csinál velem ez a vén fotel?
ÁLLÓLÁMPA	Következik egyetlen fegyverem, kalappal jól fejbe verem!
BOSZORKÁNY	Megint megrázott ez a nyavalyás állólámpa. Hol az a vacak fogó?
ÁLLÓLÁMPA	Komód asszonyság, riadó! Az összes fiókja kiadó!

BOSZORKÁNY   Jaj, hát ez hogy eshet meg! A komód összes fiókjával a gyomromnak ront...

KOMÓD   Kemence asszony, száját tátsa, érkezik a boszorkánya!

BOSZORKÁNY   ... jaj, beste komódja, mekkorát lökött rajtam... segítség, nem tudok megállni, és nyitva a kemence szája...

ÁLLÓLÁMPA   Juliska kisasszony, ha már úgyis ott van, kérem, csukja rá az ajtót gyorsan a féregre!

JULISKA   Nem merem!

FOTEL   Ez esetben ön lesz, aki a lángok között fejezi be az életét...

ÁLLÓLÁMPA   Ön után meg Jancsi urat perzseli meg ez a dúvad boszorkány.

JULISKA   Akkor inkább becsukom.

BOSZORKÁNY   Ne, kislányom... Kegyelmezz, jó leszek... Megjavulok...

KEMENCE   Csukja már az ajtómat, Juliska, kihülök, és akkor mi lesz? Ki tudja?

ÁLLÓLÁMPA   Én tudom. A boszorkány túléli, s a gyerekeket elemésztí.

JULISKA   Azt már nem hagyom. A kemence ajtaját becsukom. Pusztulj, gonoszság!

FOTEL   Nahát, micsoda bátorság!

JULISKA   Jancsi, hol vagy? Hol vagy? Jancsi... Hiszen te alszol?

JANCSI   Aludtam kicsinykét. De már ébren vagyok. Hát elérkezett az időm? Csak ne tartson sokáig...

JULISKA   Jancsi, szabadok vagyunk! Elpusztult a vén boszorkány!

JANCSI   Elpusztult? Hogyan?

JULISKA   A fotel fölrúgta a levegőbe, az állólámpa megrázta, a komód tovább lökte a fiókjával a kemence szájához, én meg rácsuktam az ajtót...

JANCSI   Nem hiszek a fülemnek. Te, aki a légynek sem tudsz ártani?

JULISKA   Én hát. Mert a légynek lehet, hogy nem, de neked ártani akart.

JANCSI   Akkor talán... engem is kiszabadíthatnál innen.

JULISKA   Nem tudlak. Nincs kulcsom... És ha megkérnék Szarka urat, hogy segítsen?

JANCSI   Azt ugyan kérheted... Ő a boszorkány jobb keze.

SZARKA Téved, Jancsi úr. Most, hogy a boszorka elhamvadt a kályhában, most már, ugye, más a helyzet. Egészen másként látom a dolgokat, mint eddig. Azt gondolom, a legjobb, ha hozok segítséget, mert önt itt igazságtalanul tartotta fogva egy azóta pórul járt illető.

JANCSI No, de megjavultál, jómadár.

SZARKA Ahogy mondani tetszik, a megjavulás útjára léptem. Megyek is segítségért...

JULISKA Köszönjük meg megmentőinknek a segítséget... Köszönjük, vén Fotel...

JANCSI Köszönjük, Állólámpa...

JULISKA Köszönjük Kemence asszonyság...

JANCSI Köszönjük, Komód asszonyság...

JULISKA Nem válaszolnak. Megnémultak.

JANCSI Pedig beszéltek...

JULISKA Vagy csak álmodtuk volna, hogy beszélnek...

JANCSI Valaki jön... az ajtó előtt toporognak a csizmái...

JULISKA Segítség, segítsen valaki kiszabadítani Jancsit.

APA Jancsi! Juliska! Mióta kereslek már benneteket! Végre! Azt hittem, elemésztett benneteket a rengeteg erdő hidege, széttéptek az állatok... És lám, jó az Isten, egészségben vagytok.

JULISKA Nem az Isten volt jó hozzánk, hanem a vén Fotel...

JANCSI Meg Kemence asszonyság...

JULISKA Meg az Állólámpa uraság...

JANCSI Meg Komód nénje...

APA Úgy látom, kimerítettek benneteket az elmúlt napok. Jancsi, te miért ülsz nem jössz ki onnan?

JANCSI Mert be vagyok zárva.

APA Be vagy zárva? Nem nagy ügy. Ezzel a baltával sok lakatot levertem én már... Így ni. Na, hogy kerültél ebbe a disznóólba?

JANCSI Majd egyszer elmondjuk. Hosszú történet... és nem is biztos, hogy elhiszed nekem...

APA Hát, annyi bizonyos, élénk a fantáziád, kisfiam... Nem is engedlek el magamtól többé benneteket...

JULISKA És mi lenne, ha mostantól ebben a szép házban élnénk...

APA Hogy élhetnénk itt, ha nem is a miénk?

JULISKA Az előző tulajdonosa olyan helyre távozott, ahonnan nem szoktak visszatérni az emberek... sőt, még a boszorkányok se.

JANCSI És édesanyánk?

APA Mióta kint hagyunk benneteket az erdőben, nem tudnak elállni a könnyei. Egészen belefogyott, belerokkant a bánatba.

JULISKA Szegényke! Menjünk érte máris.

APA Nem bánom. Hát, házuk már van, de még mindig nincs munkám... Miből élünk majd? Mit adok nektek enni?

JULISKA A komód fiókjában mindenféle színes kövek vannak. Azokat nézegette folyton a boszorka... Talán eladhatnánk őket...

APA Hadd lássam őket! Hiszen ezek drágakövek... Vége a nélkülözésnek, gazdagok vagyunk... Kicserélhetjük ezeket az öreg bútorokat is akár...

JULISKA és JANCSI Ezeket soha!

BÚTOROK Még szép, hogy nem, favágó koma!

APA Valaki itt beszél...

JANCSI Csak a szél...

JULISKA Az is lehet, képzelődtél... Csak képzelted az egészet.

APA Én? Lehet, hogy ti?

JANCSI és JULISKA Tudod mit? Még az is lehet... Induljunk, hozzuk el otthonról anyát... az új otthonunkba!

-&-